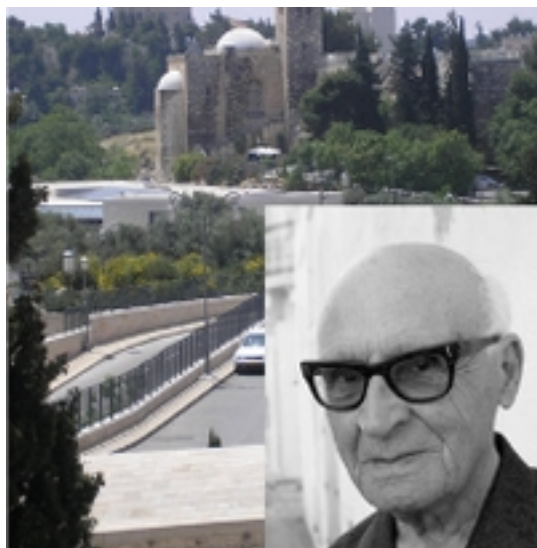

La 1 iunie s-au implinit 25 de ani de la moartea unuia dintre cei mai importanti arhitecti care au contribuit la restructurarea Ierusalimului dupa cel de-al doilea Razboi Mondial, sigheteanul Harmat "Shimshon" Zoltan. Lui i se datoreaza, printre altele, biserica "Sf. Andrei", cladirile Primariei vechi si ale Asociatiei Biblice, precum si hotelul "Holy Land". Harmat Zoltan s-a nascut la Sighet la 20 august 1900, primul dintre cei sapte copii ai lui Hugo Stern, profesor al unei scoli elementare evreiesti (heder). Elev al gimnaziului piarist (azi Colegiul National "Dragos Voda"), tanarul Zoli s-a distins prin cunostintele de matematica, latina si... pian< dupa bacalaureat, intentiona sa studieze muzica dar, dupa ce si-a dat seama ca nu va ajunge "un al doilea Liszt" – cum declara biografului David Kroyanker, s-a inscris la Facultatea de Arhitectura din Budapesta pe care a absolvit-o in anul 1924.

A emigrat in Palestina

Dupa un an de practica, a emigrat in Palestina de unde s-a intors de cateva ori pentru a-si vizita rudele< ultima oara a fost la doar cateva zile inaintea izbucnirii celui de-al doilea Razboi Mondial, reusind sa se intoarca in Ierusalim cu ultimul vapor "de pace". Dupa razboi, nu mai avea la cine sa revina in orasul natal< intreaga familie a pierit in lagarul de exterminare de la Auschwitz. ~n Palestina aflata sub protectorat britanic, este angajat de arhitectul englez Albert Clifford Holliday, consilier in probleme de urbanism pe langa guvernul palistinian caruia i se datoreaza si restaurarea Zidului Plangerii. Curand tanarul colaborator sighetean va ajunge la fel de celebru si important ca maestrul sau< impreuna cu arhitectul englez va proiecta cladirea Asociatiei Biblice, biserica "Sf. Andrei", ambulatoriul Spitalului Oftalmologic "Sf. Ioan" (azi hotelul "Mount Sion") si Primaria din Ierusalim. Dupa plecarea colegului englez, Harmat Zoltan ramane sa continue efortul de reconstructie al orasului: proiecteaza si construiesc cladirea Postei Centrale, Banca Nationala, cladirea societatii de asigurari "General" si multe altele. Pe langa cladirile unor institutii si hoteluri, Harmat Zoltan a proiectat si construit peste o suta de

locuinte si amenajari publice. In semn de apreciere pentru bogata activitate si contributia la dezvoltarea arhitecturala a orasului, primaria Ierusalimului i-a decernat distinctia "Medalia de Aur a Ierusalimului", medalie pe care primarul Teddy Kollek i-a dus-o personal la spitalul "Saarei Tzedek" unde arhitectul sighetean era internat. Harmat Zoltan a incetat din viata la 1 iunie 1985 intr-un camin de batrani de langa Ierusalim. Soarta a facut ca in cei 60 de ani de activitate in care a proiectat si construit peste o suta de cladiri publice si particulare, Harmat Zoltan n-a detinut niciodata o locuinta personala.

I. J. Popescu

Sursa: [Informatia Zilei](#)